

Høring: NOU 2024:2 I samspill med naturen - Naturreisiko for næringer, sektorer og samfunn i Norge

Finans Norge takker for muligheten til å komme med innspill til Klima og miljødepartementets høring om Naturreisikoutvalgets NOU 2024:2 I samspill med naturen - Naturreisiko for næringer, sektorer og samfunn i Norge.

Finansnæringen ønsker å bidra til en bærekraftig utvikling som ivaretar natur, biologisk mangfold og økosystemer, og har en viktig rolle i å vurdere, håndtere og prise naturreisiko. Vi er i positive til Naturreisikoutvalgets utredning, som gir en nyttig definisjon av begrepet naturreisiko og konkrete eksempler på hvordan ulike næringer og sektorer kan bli berørt av tap av natur og naturmangfold. Bedre og mer tilgjengelig informasjon vil gjøre det enklere for alle interessenter, også finansnæringen, å vurdere og håndtere tap av natur og naturreisiko. Det er også avgjørende at ulike interessenter ser klima og natur i sammenheng.

Finansnæringen påvirker hovedsakelig natur gjennom de aktivitetene som de finansierer og forsikrer, og i mindre grad direkte gjennom egen virksomhet. Gjennom forsikring og allokering av kapital kan finansnæringen være med på å påvirke utviklingen knyttet til tap av natur og biologisk mangfold. I dette høringssvaret peker vi på fire sentrale punkter for at finansnæringen skal kunne ivareta naturreisiko på en hensiktsmessig måte:

1. Felles begrepsapparat og metodikk for å måle og følge opp belastning på naturen

For at ulike aktører skal kunne vurdere naturreisiko er det sentralt at påvirkning på naturen måles og omtales på en harmonisert måte. Det bør utarbeides en felles metodikk for utarbeidelse av naturregnskap, og et felles begrepsapparat for å kategorisere ulike kvaliteter av natur. I den forbindelse bør det etableres gode og offentlige tilgjengelige kartdata som kan benyttes for å kartlegge naturpåvirkning. Dette er viktig input i næringslivets vurdering av sine avhengigheter av og sin påvirkning på natur. For finansnæringen er dette særlig viktig da det kan benyttes i kombinasjon med lokasjonsdata fra kundene for å vurdere naturpåvirkning dersom kunden ikke selv rapporterer dette.

I *Eierskapsmeldingen* fra 21. oktober 2022 setter staten tydelige forventinger til selskapene om å blant annet identifisere og håndtere risiko og muligheter knyttet til natur samt sette mål og iverksette tiltak for å redusere egen negativ påvirkning og øke positiv påvirkning på naturmangfold og økosystemer, og rapportere om måloppnåelse.¹ For at selskapene skal kunne levere på dette er gode offentlig tilgjengelige kartdata for ulik natur en viktig forutsetning.

For at virksomheter skal kunne vurdere sine strategier og forretningsmodeller opp mot relevante mål på naturområdet, i tråd med krav i det nye bærekraftsrapporteringsdirektivet, bør det også utvikles fremtidsscenarioer for natur i likhet med det som allerede finnes for klima. I NOUen

¹ [Meld. St. 6 \(2022-2023\) – Et grønnere og mer aktivt statlig eierskap \(Eierskapsmeldingen\)](#)

nevnes det en forventning om at nye scenarier knyttet til naturrisiko vil komme bl.a. fra TNFD og NGFS (det Norges Bank og Finanstilsynet deltar). I den forbindelse bør norske myndigheter arbeide for at scenariene er relevante også for norske forhold, og at scenarier innen natur- og klimarisiko ses i sammenheng.

2. Standardisert rapportering som er enkelt tilgjengelig for ulike brukere

Med det nye bærekraftsrapporteringsdirektivet blir flere foretak pålagt å rapportere om sin avhengighet av og påvirkning på naturen. Finansnæringen er viktige brukere av denne typen informasjon, for å kunne gjøre gode risikovurderinger av sine kunder og eksponeringer. Myndighetene bør legge til rette for at foretaks rapportering om naturpåvirkning og naturrisiko iht. bærekraftsrapporteringsdirektivet samles inn og tilgjengeliggjøres på et samlet sted. Finans Norge har tidligere etterspurt et utvidet mandat til Brønnøysundregistrene for å kunne håndtere denne oppgaven for bærekraftsrapportering generelt. For at finansnæringen skal kunne bidra til å få fram naturrisikorelevant informasjon, også fra virksomheter som ikke er underlagt formelle krav om rapportering, er det viktig at Brønnøysundregistrene får i oppgave å samle og tilgjengeliggjøre frivillig rapportering som følger en felles rapporteringsstandard – for eksempel den frivillige rapporteringsstandarden (ESRS VSME), som er under utarbeidelse av EFRAG.

3. Fremhevet kobling mellom klimatilpasning og natur

Finans Norges kartlegging av vær- og naturskader viser at år med store skadeutbetalinger kommer oftere enn før, og at kostnadene forventes å øke fremover.²³ Klimatilpasning og forebygging må trappes opp, for å begrense vær- og naturskader. Natur- og klimarisiko påvirker hverandre, og økt naturtap har en negativ påvirkning på klimarisiko. Tilsvarende kan oppbygging av natur bidra til å redusere klimarisiko, og virkemidler som fremmer naturpositivitet reduserer omfanget av nye klimahendelser. I den forbindelse bør man synliggjøre den positive effekten satsning på natur og naturbaserte løsninger har på klimarelaterte farer som flom og overvann. Naturbaserte løsninger gir flere nyttevirkninger utover klimatilpasning, slik som økt naturmangfold, klimagassopptak, rekreasjonsarealer m.m. Natur og klima har stor innvirkning på hverandre, og i arbeidet med å løse klima- og naturkrisen bør denne typen effekter på tvers synliggjøres, slik at tiltak med positive ringvirkninger prioriteres.

4. En samstemt offentlig sektor

I arbeidet med naturrisiko vil ulike deler av offentlig sektor møte en rekke dilemmaer. Det bør arbeides for en helhetlig ivaretagelse av naturrisiko på tvers av ulike beslutningsmyndigheter, og et koordinert virkemiddelapparat i møte med privat næringsliv for å ivareta veiledning og likebehandling. Slik NOU-en viser til er det per i dag et behov for en helhetlig gjennomgang av virkemiddelapparatet knyttet til nedbygging av sårbar natur. En koordinert og forutsigbar bruk av virkemiddelapparatet er viktig for at finansnæringen skal kunne prise og vurdere naturrisiko. Dette innebærer, etter vårt syn, behov for en større gjennomgang av de regulatoriske rammene for utbygging og nedbygging av natur. Dette knytter seg eksempelvis til plan- og bygningsloven, kommunaloven og muligheten kommuner har til å fatte vedtak og unntak fra plikten, samt kravene til naturkartlegginger.

² [Klimarapporten 2024](#), Finans Norge

³ [Ansvar, finansiering og insentiver – Utredning av virkemidler for økt forebygging mot vær- og naturfare i Norge 2024](#), Menon Economics og NGI

Oppsummert er Finans Norge positive til at det settes et økt fokus på naturrisiko, og finansnæringen ønsker å bidra ved å vurdere og håndtere tap av natur og naturrisiko. I vårt hørings svar peker vi på fire vesentlige punkter for at rapportering om naturpåvirkning og vurderinger av naturrisiko skal oppnå ønsket effekt. Vi er positive til å gi utfyllende kommentarer til de ulike momentene i dette hørings svaret dersom det er ønskelig.

Med vennlig hilsen

Finans Norge

Kristian Ruth
Direktør, bærekraft
Finans Norge

Mari Betanzo
Seniorrådgiver, bærekraft
Finans Norge

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og inneholder derfor ingen signatur(er)